ADRIAN ENESCU ’60

(Daniela Caraman Fotea, 1 aprilie 2008)

Aniversările din ultima vreme, coroborate cu recentele Premii ale Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor – foarte la obiect, dar mai ales la... subiecți în acest an, prilejuiesc bucurii: pe 31 martie **Adrian Enescu** a împlinit 60 de ani. Fără dicționar nu i-aş fi știut vîrsta, dată fiind generozitatea timpului care nu i-a marcat aspectul.

Și, de fapt, „nu anii din viață sunt cei care contează, ci viața din anii tăi”, spunea Abraham Lincoln. Aceea a lui Adrian Enescu fiind o nesfîrșită reverență în fața muzicii. La dimensiunea opusă descurcăreților cu dexterități sociale; cu substanța fină care îl caracterizează plasîndu-l echidistant între cultura de masă și cea de consum, ambele făcute în majoritate de neprofesioniști. Între cele două, localizez **elita culturii**, creată de anume artiști, receptată de un anume public. **Ea** rămîne. Aici a fost și este locul lui Adrian Enescu. A defrișat în România domeniul tehnicii și producerii electronice a sunetului în care a investit vastele cunoştiințe muzicale, talentul aparte, știința armonică dar melodic. În volumul „Timpul chitarelor electrice” scris de profesionistul teleast Doru Ionescu, se consemnează o declarație a lui Adrian Enescu: „Am ascultat într-o noapte la Vocea Americii, o prelucrare electronică de muzică simfonică: a lui Isao Tomita pe aparatul numit Moog”. Era un sintetizator de sunete. Atunci s-a produs declicul. Era vorba de transpunerea și reproducerea pe claviaturi sub mîinile unui singur instrumentist, a unei partituri de Mussorgski, în întreaga ei bogăție de timbruri: o senzație la vremea aceea, anii ’70. Mai tîrziu, Adrian Enescu și-a cumpărat un asemenea instrument; era o raritate. Așa a fost însă posibilă concretizarea creațiilor sale de jazz, jazz rock progresiv, pop, muzica de film, de scenă. Realizarea prin propiile mijloace interpretative, fără apel la instrumentiști sau orchestre, care nu puteau ține pasul ideilor și exigențelor lui, a celei mai dificile sinteze pentru un intelectual: unirea teoriei cu practica. Rezultatul? Alți confrați își enumeră titlurile creațiilor. Pentru Adrian Enescu repere sunt premiile luate (aproape ca nu se mai știe numărul lor), dar și „harta” continentelor – nu puține, pe care s-a cîntat și se cîntă muzica lui – concentrare de ENERGII în armonie. Mari maeștri i-au fost profesori – Aurel Stroe este unul din ei, dar cum spune Sartre – important este ce ai făcut tu cu ceea ce au făcut alții din tine. În cazul lui Adrian Enescu – o creație care pentru mine l-a desemnat întotdeauna a fi ceea ce înțelege englezul prin sintagma – „a composer before his time”. Păstrînd fascinația pentru primordial – în speță cantus firmus; de unde și implicarea lui în ideea proiectului Enigma al lui Michael Crețu, elevul apoi colaboratorul său celebru.

Din latura pictural-stilistică a lui Adrian Enescu nu lipsesc convenții grațioase: așa numesc eu șlagărele pe care le-a semnat. Unul dintre ele, în interpretarea Loredanei Groza, leit motiv al unui actual și popular serial TV, fiind cel creat pe versurile poetului Lucian Avramescu: „Zăpada palmelor tale”. Îl ascult de multe ori pe săptămînă însoțindu-l cu gîndurile mele bune pentru un compozitor hăruit și preferat.